

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Megalakult a nagyváradai Magyar Párt

**Kétezer váradai és biharmegyei magyar
lelkes demonstrációja az alakuló közgyűlésen**

Nagyvárad magyarságának hányt-vetett élete új etaphoz érkezett. Megalakult tegnap kisebbségi sorsunk jogokért kiálló inkarnációja: a politikai párttá izmosodott magyar egység. E történelmi aktus lendülete azokat is magával ragadta, akiket nem hatott még át a meggyőződés, hogy jobb sorsunk elkövetkezéséhez öntudatos megmozdulásunk útja vezet.

Biharmegye és Nagyvárad magyarsága — írjuk fel pontosan a dátumot — 1925. november 22-én délelőtt juttathatta újból hét év után először kifejezésre politikai hitvallását: megalakította az Országos Magyar Párt nagyváradai tagozatát, amire esztendőket óta anynyi sikertelen kísérletet tett. A Katholikus Kör nagytermét zsúfolásig megtöltötte az alakuló gyűlésre a megye legkisebb falujából is impozáns számban betódult magyar nép, ott voltak a földbirtokos osz-

tály, a parasztság, a városi intelligencia, a kereskedő és iparosvilág reprezentánsai. Az egybegyűlt tömeg kétezer főnyire becsülhető. A hatóság részéről Costescu Eitimiú rendőrigazgató volt mindvégig jelen az ülésen, közben jött Cattan a Aurél rendőrprefektus is, aki ettől fogva végighallgatta az ülés egész lefolyását.

Tizenegy órakor az egybegyűlt harsány éljenzése és fergetegszerű tapsa közepette megjelenik a pódiumon Bethlen György az Országos Magyar Párt kiküldöttje, Thury Kálmán dr. Kocsán János dr. Pálffy né Gyula, Leitner Mihály dr. (Déva), Balogh Géza dr. (Csikszentreda), Willer József dr. (Lugos), Morvay Zsigmond dr., Czifra Kálmán dr és mások kíséretében. Bethlen György országos alelnök e szavakkal nyitja meg a gyűlést:

Bethlen György

— Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim, szeretett magyar testvérek! A Magyar Párt a biharmegyei és nagyváradai tagozata előkészítő bizottságának megbízása folytán és a Magyar Párt országos központjának felkérésére örömmel tettem eleget szíves meghívásuknak, hogy ezen az alakuló ülésen elnökölhessenek. (Éljen.) A mi mélyen tisztelt elnökünk,

Ugron István eredeti szándéka szerint személyesen óhajtott volna itt jelen lenni és vezetni az alakuló ülést, azonban elháríthatatlan akadályok merültek eléje s ezért engem kért fel helyettesítésére. Legelső sorban is minden jelenlevő, valamint azok is, akik a jelen pillanatban, ha testben nem is, de lélekben velünk vannak, fogadják magyar szívvel jövő legőszintébb köszönetemet. Tudjuk, hogy

nem a magyarság indolenciájának, vagy fajszeregete hiányának tulajdonítható, hogy a nagyváradai és biharmegyei magyarság politikai alakulása ilyen sokáig késlett.

Ez a késedelem kizárólagosan ab-

megnyitója

ból az okból eredt, hogy itt hadiállapot van és ez az oka annak, hogy csak a mai napon juthattunk el odáig, hogy ilyen nagy számban összeülve, a megalakulást keresztülvihessük.

Ezután a Magyar Párt egységének fontosságát hangoztatja Bethlen és ezt mondja:

— Amint a történelem tanúsága szerint szinte csodamódra nőttön-nőtt a kereszténység új híveinek száma, ugyanez a jelenség játszódik le szemünk előtt mostan, amikor a sors még jobban összekovácsolja a magyarságot. Örömmel állapítom meg, hogy a mindnyájunkban élő fajszereget lehetővé tette azt, hogy ki és befelé imponáló jelenséggé válhatunk, viszont meg kell mondanunk, hogy a pártvezetőség soha sem tévesztette szem elől a magyarságot alkotó társadalmi rétegek különféle jogos igényeit és ebből ki folyóan mindég egyetemességre is törekedett. Bár leggyakrabban hallottuk felhozni azt a vádat, hogy a nép, a kisemberek érdekeit elhanyagoljuk, még sem tartom ezt igazságosnak, hiszen legutóbb is az agrárreform

ügyében ezer más sérelem elhallgatásával egyedül a kistelepéseket ért sérelem ügyében fordultunk a Népszövetséghez.

— A Magyar Párt programja annyira ismeretes, hogy fölösleges itt ismertetnem. Lényegében azt kívánjuk, hogy

amikor napról-napra a legpontosabban teljesítjük az állam iránti súlyos kötelességünket, azzal szemben egyenlő jogú polgárként bánjanak velünk. (Ugy van! Ugy van!)

és hogy számolnak velünk,

azt bizonyítja az, hogy a román pártok, a román közélet, sőt maga a kormány is tárgyalásokra invitál bennünket.

Kultrális téren edes anyanyelvünkért állandóan küzdeni fogunk. (Ugy van!) Sérelmeink sora hosszú lenne. Hogy mind megszűnjene, össze kell fogunk, mert, a küzdelemmel egyedül saját erőnk az, ami sikert hozhat.

Ezután Bethlen az alakuló ülést megnyitottnak nyilvánítja, megállapítja, hogy az ülés megtartására szóló engedélyt kiadták és felkéri Peredy Györgyöt a jegyzőkönyv vezetésére.

Jelentés elmúlt öt esztendőről

Most következett a napirend második napja a titkári jelentés, az országos Magyar Párt biharmegyei és nagyváradai eddigi ideiglenes tagozatának öt éves munkásságáról, amelyet Peredy György főtitkár ismertetett. Mint a jelentés mondja, a Magyar Párt Biharmegyében és Nagyváradon, mint ilyen nem létezett, de azok a férfiak, akik most a végleges pártalakítás munkáját végzik, a történelmi változás pillanatától fogva állandóan ott álltak a magyar nép oldalán és a szükséghez képest siettek a példátlanul súlyos válságban lévő magyarság segítségére. A biharmegyei Magyar Párt alakulásának historikuma a titkári jelentés szerint a következő:

1921-ben az országos Magyar Magyar Párt kolozsvári megalakulása idején néhai Jósika Samu elnök Nagyváradra is megbízó és felhatalmazó levelet küldött mindazoknak, akik a magyarság érdekében munkát akartak kifejezni. Már akkor megkísérelte a bihari magyarság néhány vezető fia Jacob József dr. akkori prefektustól az alakuló közgyűlésre szóló engedélyt megkérni, de ezt az engedélyt négy éven keresztül következetesen megtagadták a

De azért, ha a párt nem is alakult meg, azok a magyar férfiak, akik Jósika bárótól megbízó levelet kaptak, érezték lelkiismeretükön a felelősség súlyát és csendben, de annál nagyobb

intenzivitással dolgoztak azon, hogy a válságos helyzetbe jutott

bihari és nagyváradai magyarságot minden téren támogatásuk és számos esetben segítségére siettek az a néhány ember a határszél nyomorgó magyar tisztviselőinek, nyugdíjasainak, mostohán kezelő parasztságának.

Igen nagy munkát fejtett a határszéli magyarság érdekében a nagyváradai magyar sajtó, amely nem mulasztotta el minden esetben rámutatni azokra a sérelmekre, amelyek a magyarságot érték, egyben e sérelmek orvoslását kérni. Küzdött a biharmegyei és nagyváradai magyar intellektuelek egy kis gárdája az itteni magyarság nagy tömegei állampolgárságának elismeréséért, a közterhek méltányos osztásáért, különösen erős lendülettel küzdöttek a nemzetsorvasztó kivándorlás ellen és éppen Nagyváradról indult ki az iniciatíva egy a kivándorlás elleni országos akció ügyében. Az a nyolc-tíz ember, aki mind ezt a munkát elvégezte, készítette elő a Magyar Párt bihari tagozatának végleges megalakulását is. Az országos párt elnöki tanácsába ebből a lelkes gárdából Czifra Kálmán dr és Thury Kálmán dr kerültek be.

Peredy György így fejezi be titkári jelentését:

— A közgyűlés, amelyért öt éve küzdünk, kérés kérés után nyújtva be, im összeült. A kezdet ez, — most már az önök vállain, lelken a jövő. S mire lefut egy év minden magyar férfi és magyar nő itt kell, hogy legyen e párt keretében. (Ugy van, úgy van!)

A székelyek üdvözlése

Most Balogh Géza dr a csik-megyei tagozat elnöke áll fel szó-lásra.

— Engedjék meg, — ugymond, — hogy a csikmegyei magyarság üdvözlését tolmácsoljam önöknek abból az alkalomból, hogy Bihar-megye és Nagyvárad magyarsága végre megmozdult és a Magyar Párt tagozatának kiépítésével be-lépett a küzdők sorába. Mi úgy érezzük, hogy a mai nap jelentő-ségteljes a mi életünkben, mert hi-szen olyan fegyvertársakat nye-rünk, hogy bizvást remélhetjük, hogy jogaink kivívásában roham-léptekkel fogunk előrehaladni. Méltóztassanak elhinni,

— ak-kor mi azt mondjuk, hogy Er-dély és a kapcsolt részek ma-gyarságával egyek vagyunk szívben és lélekben!

(Hosszantartó eljenzés és taps.)
... és nem kell nekünk a Székely-föld autonómiaja, hanem Erdély összmagyarságának autonómiaja kell, mert csak akkor állhatunk meg felemelt fővel az utókor tör-ténetírója előtt, mint olyanok, akik küzdöttünk jogaink kivívásá-ért. Rögös, fárasztó, küzdelemter-hes volt az út, sok tövis sebezte lábunkat, de nem lehet nemesebb, magasabb, szentebb feladatot ismerni, mint ami volt a miénk: feláldozni minden önös érdeket és odaállni az összesség érdekében és jogainak kivívására. Nem sza-

Várad volt képviselőjelöltje

— Kedves magyar testvéreim! — kezdi Willer dr, — az országos Magyar Párt vezetősége azzal a megtisztelő megbízással keresett fel, hogy kísérjem el a mi szeretett alelnökünket, Bethlen György erre az alakuló ülésre és vele együtt szeretettel köszöntselek benneteket a megalakulás órájá-ban.

Közel kétfélmillió magyar em-bernek karjába zártak benne-tek és magyar szívvel kívá-nok sikert e munkássághoz. Nagyvárad városának egyidő-ben én voltam a képviselője-löltje és kissé keseru mosoly-lyal emlékszem vissza

arra a naiv lelkesedésre, amely-lyel felkészültünk a választási harcra és arra a levertségre, ame-lyet előbb a cenzura kissé tulbuz-gó munkássága, majd pedig a vá-lasztási elnök ur munkája keltett bennünk,

aki „formális” okokból több jelöltet visszautasított, úgy, hogy a végén csak egy jelölt-ből volt alkalma választani. Várad polgárságának, s ez az egy jelölt nem én voltam. (Derűltség.)

De ez már nem tesz semmit. A tény az volt akkor, hogy több vá-lasztó polgár ment a városházára, hogy engem nyíltan képviselőnek mert ajánlani, mint ahányról fel-tehetett volna tételezni, hogy nem rém fog szavazni. Én tehát

kedves nagyváradiak és bi-harmegyeiek úgy álltok itt, mint egy élő tanubizonyosság soha el nem halványult ma-gyarságtok mellett,

bad, hogy osztályuralmi kérdések elválasszák a magyarságot,

nem szabad, hogy kereskedő-nek vagy iparosnak az ő kü-lönleges érdekére való utalása éket verjen a magyarságba.

Engedjék meg, hogy arra a sze-rény eredményre hivatkozzam, amit Csikmegyében egységes, ön-tudatos fellépéssel elértünk. A legutóbb lezajlott mezőgazdasági kamarai választásoknál mi iskola-példát mutattunk arra, hogyan kell az erdélyi magyarságnak a porondra kiállnia és sikeresen harcolnia. Bár a hivatalos fórumok részéről mindent elkövettek, hogy önálló listánkat elgáncsolják, még-is Csikmegye magyarsága egysé-gesen sorakozott a Magyar Párt listája mellé és játszi fölényel juttatta diadalra jelöltjeit.

— Fogadják ismételtén Csikme-gye magyarságának szerencse-ri-váságait. (Eljenzés és taps.)

Kötő Jenő dr indítványozza, hogy a titkári jelentést vegye a gyűlés tudomásul és a titkár és az eddigi vezetőség működését jegyzőkönyvileg örökítse meg. A közgyűlés az indítványt elfogadta.

Következik a napirend sark-pontja: a megalakulás

Bethlen elnök az ideiglenes előkészítő in-téző bizottság nevében ja-vasolja a Magyar Párt bi-harmegyei és nagyváradi egységes tagozatának a megalakítását. A közgyű-lés egyhangú lelkesedéssel, közfelkiáltással teszi ma-gáévá a javaslatot.

E ponthoz Willer József dr lugosi kiküldött, volt váradi képviselőjelölt szolt hozzá, akit hatalmas tapsvihár fogad.

mi egyfelől erkölcsi tartalmat ad az itteni gyűlésnek is, másfelől pe-dig remélnem engedi, hogy felszó-lásomat türelemmel és zeretet-tel fogadják. En nem akarok itten idegeket korbácsolni, nem akarok szenvedelmeket feltűzteni, én nem akarok sérelmekről beszélni, csak egy pár okos szót akarok józan eszetekhez intézni, meleg szót ma-gyar szívetekhez. Amikor először itt jártam, több felől azzal a kér-déssel fordultak hozzám, hogy me-lyik frakcióhoz tartozom: konzerv-ativ, vagy radikális az ur? — kédezték, — a magyar erában vajjon jászista volt-e, avagy Tisza-párti? Nem értettem e kérdése-ket és nem értem őket ma san.

A magyar egység

— Nem vagyok képes megérte-ni, hogy gazda-testvérem, aki a kenyeret adja megélhetés-mhez és viszont akinek egzisztenciájához tenyeremet adom, ne érezze a sorsközösséget velem. Nem tudtam megérteni, hogy a magyar mun-kás, a kereskedő, az iparos, a la-teiner és a mágánás ne egyformán érezze a probléma közösségét, amelyet meg kell oldani. Es ez ar-ra a meggyőződésre kell, hogy jut-tasson bennünket, hogy egyetlen hitvallást kell tenni, egyetlen jel-szót kell kiadni: Mindnyájan ma-gyarok vagyunk! (Ugy van, úgy van! Hosszantartó taps.) Mindad-dig, amíg magyar mivoltunk meg-különböztető jellegül furakodik közénk, a kisebbség és a többség közzé, mindaddig,

amíg éreztetik velünk, hogy magyarok vagyunk, addig dö-re vakság és a helyzet teljes

félreismerése volna magunk között választásokat felállí-tani.

Meg kell fontolni, hogy általában milyen helyről származnak ezek a megkülönböztető tendenciák. Min-dég olyan helyről, ahol tevesen fogták tel ezt a kérdést, ahol ősdi alapon a divide et impera alapján próbálták elintézni. Ez a kérdés nem magyar találmány, régóta mozgatja már Európa népeinek historiáját és a békeszerződéssel azt akarták elérni, hogy végre rend és megértés legyen a népek között. Azonban a békeszerződés és a kisebbségi szerződés egyes szavait különféleképpen magya-rázták az utódállamok vezetői és ebből a különféle magyarázatból tengersok keserűség támadt. A ki-sebbségek úgy érezték, hogy az ő rovásukra magyarázzák azokat a szavakat.

Irredentizmus

A többségi népek vezeterei pedig elsősorban arra az álláspontra he-lyezkedtek, hogy hatalmi szem-pontot kell figyelembe venniük. Meg kell vallania a többségnek ott a tulsó parton, hogy amennyi-ben mi kisebbségek jogunkat kö-veteltük, vagy

csak annyit mondtunk, hogy mi is élni akarunk, felszó-lásunkat veszedelmes irre-dentizmusnak találták, lomi-nósítottak bennünket vesze-delmes kommunisták, vagy leghizelgőbb esetben zsidó szemtelenséget emlegették,

de a kérdés előre menni ezzel a sok herce-hurcával nem tudott. Gondolják csak el, milyen nagy vita volt mindig a körül, hogy mi-kor volt jobb a kisebbségek hely-zete, a magyar uralom alatt, avagy most? Ennek a vitának külső sike-re mindig attól függ, hogy milyen szónoknak háta mögött van a kó-rus. Ha én azt mondom, hogy a magyarok jobban bántak a kisebb-ségekkel, akkor itt ezer ember tapsol és azt mondja, hogy igazam van. De, ha odalent Bukarestben Sándor Józsi bácsi az én prezump-tív képviselő-társam, egyedül csa-tázik e kérdéssel a többséggel, akkor ott lehurrogják, hogy nem igaz, most jobb az állapot. Meg kell jönnie az időnek, amikor nemcsak a szavak csatáznak, ha-nem a szívek is keresik az egy-másra találást.

Román belátás...

A legnagyobb tárgyilagossággal és józansággal meg kell ezt álla-pítani: ez nem férfiatlanság, én nem leszek meghunyászkodó, de ez a mi tisztességerzetünkhöz tartozik, hogy a kisebbségi probléma megoldása terén már a román nép is koncesz-sziót tesz.

Meg kell állapítani a liberális kor-mánról magáról, —

— ma-ga ez a kormány ma már máskép-pen beszél, mint csak egy évvel ezelőtt is és ezt nekünk honorál-nunk kell. (Egy hang: Jönnek a választá-sok!)

— Majd reflektálok erre is...

Az az Anghelescu miniszter, aki iskolaügyi rendleteit meghozta, ma azt mondja, hogy a magyarságot sok sé-relem érte. Duca külügymi-niszter, akiről viszont meg kell említeni, hogy mindig megértéssel volt a kisebbsé-gekkel szemben, azt a szen-zációs kijelentést tette a parla-

ment nyílt ülésén, hogy a ma-gyar kisebbségeknek volt Geníbe menni. (Eljenzés.)

Igaz, azt mondják, hogy jönnék a választások, azért beszél így a li-berális kormány. Csak a jó Isten lát a jövőbe, én nem vagyok látó-ki szem. Az adott helyzetben azonban, ha nekem felelősség és zetem és komolyságom van, ha fe-lelni tartozom azért a vezetésért, amelyben részt veszek, akkor én nem állíthatom fálnak a magyar tömegeket, akkor meg kell monda-nom a rossz mellett a jót is, mert különben felelőtlen handa-banda-zó ember vagyok. (Ugy van!)

A csucsa paktum

— Az előttem felszólt szóno-kok egyaránt rátértek arra a kér-désre, hogy mi legyen a mi jöven-dő magatartásunk. Olyan fontos ez a kérdés, hogy én is visszatérék rá. Tudják, hogy különféle kombin-ációkat emlegettek már eddig is a magyarság körében, hogy ezzel vagy azzal a román párttal együtt kívánják megvívni a választási harcot. A Magyar Párt ezeket a jelenségeket örömmel fogadta, mint csattanós bizonyítékát annak, hogy az a magyarság, amely haj-landó baráti kezét fogni a román párttal, az nem lehet irredenta, az közre akar működni az országnak az érdekében. Ebből a szempont-ból tehát csak örömmel töltötte el a központot a különböző kom-binációk híre,

mert hiszen a csucsa paktum erkölcsi bázisa ennek az or-szág-világ előtt. Bizonyítja ez azt, hogy a magyar kisebbség nem lázongó tömeg, hanem az első román baráti kezét szere-tettel megragadja.

Most már az a kérdés, hogy ilyen szimpátiának szabad-e megnyílat-koznia a jövő közigazgatási vá-lasztások alkalmával.

A szimpátia és a politika nem tűrik meg egymást. Eppen ezért a párt vezetősége azt az utat látja legcélravezetőbbnek, amely a leg-természetesebb.

Azokkal fogunk kezni, kiknek sorsa teljesen közös a ma-gyarságával. Tehát a többi ki-sebbségekkel, mert annak cél-ja, szándéka az, ami a magyar kisebbségé.

Ilyen összetartással, egységes ma-gatartással lehetetlen, hogy si-kert ne arassunk. Itt kell kitérnem arra a vádra, arra a szálló igére, hogy a Magyar Párt a mágánások pártja, nacionalista part, nem tö-rődik a dolgozó tömegekkel. A Magyar Párt akkor volna a mág-nások pártja, ha ott csupa mágán-s ülne. Méltóztassanak minél töb-ben és minél nagyobb tömegben belépni ebbe a pártba és akkor csak kizárólag csak magyarok pártja lesz. Ami nacionalista mi-voltunkat illeti, nagyon jól tudjuk, hogy

a nacionalizmus szónak van egy odiosus árnyalata is, amely a türelmetlen soviniz-musban érvényesül és ez más népek iránti gyűlöletet hárde-ti. Ebből a nacionalizmusból a Magyar Párt nem kér soha.

Mi a szeretet nacionalizmusát mű-veljük. Mi ennek a fajtának anya-nyelvéhez úgy ragaszkodunk, mint az élethez és követeljük e nyelv kultiválását, ez a mi szent jogunk. Ha adófilléreinkkel hozzájárulunk a román hazának fenntartásához, akkor tessék a román hazának a békeszerződés értelmében a mi kulturális intézményeinket támo-gatni. (Ugy van, úgy van! Ez

olyan nacionalizmus, amit minden tisztességes ember elfogadhat.

A lélek-mérgezők

Mialatt itt Biharmegye Magyar Pártjának alakuló közgyűlése folyik, azalatt a közvetlen közelben egész más munkát művelnek. Azalatt itt a közvetlen közelben agítálnak, kigyót-békát kiáltanak, szidalmakat szórnak a polgárságnak, Románia lakosainak egy néptömege ellen, amelynek tagjai között

számosan vannak olyanok, akik hűséggel, meghaló ragaszkodással tartanak ki ma is magyar minoltuk mellett, magyaroknak vallják magukat — és ezeknek bőrére megy az igazság.

Magyar testvéreim! — nem akarom itt hangsúlyozni, — mert ezzel nem akarok benneteket megsejtteni, — hogy a magyarságnak ehhez az igazsághoz semmi köze sincs, hogy a magyarság ezzel semmi közösséget nem vállal, — ezen nincs mit hangsúlyozni. Én még azt sem akarom kiemelni,

A magyar zsidók magyarsága

Ezután Leitner Mihály dr dévai kiküldött, az országos párt egyik alelnöke beszélt:

— A Hunyadiak ősi földjéről hozom nektek a magyar testvérek üdvözlését. Nagy örömmel vállaltam ezt a megbízást, mert amint végig tekintek a gyűlésen, itt látom magyar testvéreimet osztályra, felekezetre, sőt gondolkodási iránylatra való különbség nélkül.

Beszédének további folyamán főleg a csatolt terület zsidósága és magyarsága közötti viszonyt igyekszik tisztázni a szónok. Analizálja a helyzetet, amelyet népkisebbségi téren a békemű teremtet.

— Voltak, — úgy mond — Európában olyan emberek, akik vogelfrei voltak, gazdátlanul, védelem nélkül bolyongtak Európaszerte. Ezek számára biztosítani akarta a békeszerződés a kisebbségi védelem bizonyos fokát. Ebbe a csoportba tartoznak azok a zsidók, akik Oroszországban, Litvániában éltek. Amde egész más volt Erdély zsidóságának helyzete, mert hiszen Erdély zsidói, mint a régi Magyarország zsidóságának integráns része, tökéletesen egyenjogu polgárai voltak a magyar államnak,

a zsidóság a multban a vezető fajhoz tartozott és a vezető fajjal együtt jutott kisebbségi sorra.

A magyar történelemből vett nagyszámú példával igazolja ezután a szónok, hogy Magyarországon egy évezred óta a zsidóság sohasem volt kisebbség, hanem mindig egyenrangú állampolgár, amely az idők folyamán asszimilálódott az uralkodó fajhoz és amint volt és van református és katolikus magyar, úgy volt és van magyar zsidó is. A magyar zsidóság nagy része ösztönsezerűen is érzi ezeket az igazságokat és éppen ezért

kárba vesztett munka, — úgy mond — minket magyar zsidókat akár csábítással, akár fenyegetéssel, akár erőszakkal elszakítani próbálni a mi nemzettestvéreinktől.

hogy ezeket az üldözött és megtámadott testvéreket mi keblünk-re öleljük és magunkkal egyforma magyaroknak tartjuk és nem engedjük őket elszakítani tőlünk, ez benne van a párt politikai programjában, csak akkor,

amikor a lelkeket mérgezik a szomszédban, amikor a gyűlölet magvát elszórják, amikor nem lehet tudni, hogy mi fog ebből a magból kinőni, — ebben a veszedelmes órában felkérlek benneteket keresztény magyar testvéreim, hogy a szívetekben legyetek liberálisok, nemcsak a szavaitokban, de magánbeszélgetéseitek során is úgy emlékezzetek meg zsidó testvéreitekről, mintha hallgátát az egy olyan zsidó barátotok, aki már alkalmat adott nektek a vele szemben való tisztelet és szeretet megnyilvánítására. (Lelkes éljenzés és taps.)

Ismételten szívem egész melegevel köszöntelek benneteket és Isten áldását kérem a ti jövődö munkásságtokra. (Viharos taps és éljenzés.)

Befejezett folyamat a zsidóság beolvasása a magyarságba és gyönyörű multja van. Ezt a befejezett folyamatot meg nem történte tenni senki sem tudja. A magyarság testéről ne próbáljanak leoperálni bennünket! (Hosszas éljenzés és taps.)

Leitner Mihály dr a bibliai Ruth szavaival fejezi be beszédét: „Veled voltam boldogságokban, veled megyek a megpróbáltatás napjaiban is.” — végül élteti a magyarságot és mindazokat, akik magyarnak vallják magukat. (Lelkes éljenzés.)

A megalakulás

Bethlen György határozatilag kijelenti ezután, hogy az alakuló gyűlés egyhangulag elhatározza a biharmegyei és nagyváradai tagozatának megalakítását. Ezzel átérnek a választásokra.

Szabó Károly a tagozat elnökéül dr Kocsán Jánost ajánlja. Kocsán János dr nevének említésekor az egész gyűlés percekig tartó tapsban és éljenzésben tör ki.

Bethlen György : a midőn a gyűlés egyhangu határozataként kihirdetem, hogy Kocsán János dr urat a Magyar Párt tagozatának elnökévé megválasztották, akkor örömmel engedem át neki az elnöki széket, működéséhez szerencsét kívánok, őt is, a Magyar Pártot is az Isten sokáig éltesse.

Tessék meggyőződni, hogy és belésáru különlegességeink legolcsóbbak 2114 HAVAS és GRÜNFELD posztóáruház Avram (Kossuth)-u. 8

Verona: Akit nem szabad szeretni 300.— lei

Dr Kocsán János elnöki székhelyfoglalója

Hangos ováció közepett veszi át az elnöki széket dr Kocsán János, majd feszült figyelem mellett elmondja lelkes éljenzéssel több ízben megszakított beszámolóját.

Tisztelt alakuló közgyűlés! Magyar Testvéreim! Önök abban a nagy megtiszteltetésben részesítettek, melynél nagyobb magamra nézve ma nem ismerem, hogy a biharmegyei és nagyváradai Magyar Párt elnökévé választottak s ezzel a hatalmas tömegekben itt élő magyarság élére egy egyszerű és igénytelen embert állítottak, aki nem törekedett vezérségre, akinek a politika sohasem volt kenyeré, s akit csupán a mélyen átértett magyar népkisebbségi közös sors végzettségűsége és a leküzdhetetlen, de leküzdeni nem is akart fajszerepet állította a kisebbségi jogok harcok közkatónáinak sorába.

Most, amikor kitüntető bizalmukból mint a nagyváradai és biharmegyei tagozat választott elnöke először lépek önök elé, hogy bizalmukat megköszönjem s a jövőre nézve hitvallást és ünnepélyes fogadalmat tegyek, és most, amikor először nyílik alkalom arra, hogy az országos Magyar Párt helyi vezetősége közvetlen érintkezésbe léphet itt megjelent képviselője után a Biharmegyében és Nagyváradon élő kétszáz-ezernyi magyarság összeségével, engedjék meg nekem, hogy mintegy az eddigi vezetőség beszámolójaként rövid visszapiantást vessek a közelmultba, elkezdve azon az időn, amikor az új hazába szakadt magyar tömegek százezrei még fel sem ocsudhattak a kábulatból, amely a régi hazájuktól elszakította őket.

Nem hivalkodásból teszem. Nem dicsekvés másokkal szemben. akik erre a munkára egy vagy más okból nem vállalkozhattak, csak szükséges megállapítás, hogy ezekben az időkben néhány fajtájához ragaszkodó becsületes és kötelességtudó magyar, akiknek a tömegekhez való megelőző kapcsolata szavuknak súlyt adott a megváltozott helyzetben is, — vállalta önként a nem éppen könnyű első feladatokat: — ébren tartani a magyarságban fajiságának öntudatát, megőrizni, sőt erősebbé, ellentétlőbbá tenni a nyelvünkhöz és kulturánkhoz való ragaszkodást; — és előkészíteni a majdan az idők és kormányzati elvek jobbrafordulásával — sikeresen felvehető küzdelmet kisebbségi jogainkért.

Miután pedig uralkodó nem-

zetből a nagy összeroppanás után ezer sebből vérző, fájdalomban és könnyek között újra éledő nemzet-törökék lettünk; mely alighogy-élt, különösképpen ezt az új életet kellett szerető és féltő gondnal felnevelnünk. Megtettük, — elismerjük, — hogy megkérdésezése és így megbízása nélkül a tömegeknek, melyeket akkor megkérdézni lehetetlenség volt, de amelyeket most már utólag megkérdézhettünk és ma meg is kérdeztük.

A tulajdonképpen való politika csak ezután következett. Az országos Magyar Párt, mely első ízben mint Magyar Nemzeti Szövetség lépett ki a porondra, nagy körültekintéssel és energiával indította meg a szervezkedést a helyesen felismert és kitűzött főcél érdekében, amely kezdettől fogva az volt, hogy egy táborba állítsa Románia egész magyarságát.

Megalakította az országos Magyar Pártot, s ahol csak lehetett, megszervezte a vidéki tagozatokat, ahol pedig nem lehetett, helyi megbízottak útján gondoskodott a Magyar Párt szervezetének jövődö kiépítéséről s arról, hogy a magyar tömegeket az egységben rejlő hatalmas erő felismerésére bírja.

Olyan nyilvánvaló volt és nyilvánvaló ma is, csak egy kis józan ész, és becsületes magyar szív kell hozzá, a vakoknak és a látni nem akaróknak is látnia kellett, és kell azt, hogy ha a két milliónyi magyar kisebbség egy szívvvel és egy akarattal összefog kisebbségi jogai mellett, nincs az az erő, nincs az a hatalom, mely ezeknek a jogoknak érvényesülését sokáig feltarthassa.

Ha feltarthatja valami, az csak az ősi magyar virtus újraébredése, a visszavonás, a széthúzás, az egymásközt való marakodás, a külön utak közös igazságainak mai szorongatottságunkban időszerűtlen feszegetése lehet, vagy ami ennél is rosszabb, mert aláválóság — és jelen helyzetünkben nemzetárulás volna — a labanczkodás.

A Magyar Párt idejében felvette a munkát, hogy a magyar egységet megteremtse, s e munka eredményeként ma el lehet mondani országos és helyi vonatkozásban egyaránt, hogy nincs valamire való magyar sem a jobb, sem a baloldalon, aki be ne látna és ne hirdetné, hogy a magyar egység egyedül és kizárólag az, ami számunkra erőt jelent.

Egy-két emberrel, kis cso-

Mellett **BUTORT** vásárolna, **DANIBERG és WALDNER** butornagyáruházát tekintse meg Wallerstein Ferenc Utódai Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 19. sz. 611

portokkal lehet erőszakoskodni ideig-óráig; de ha a magánosok, a kis csoportok mögött ott áll kompakt, meg nem bontható tömegben egy-két milliónyi nemzettörődék, ennek a szava menydörgés, és a pusztító létezése, hogy van és számolni kell vele, tekintélyt jelent s az őt megillető jogok elismerését.

Az erőnk önmagunkban van. Nincs kire támaszkodnunk s hangsúlyozottan mondjuk, nem is akarunk másra támaszkodni, mint a magunk erőforrásaira. Ezeket azonban koncentrálni kell. Nem nélkülözhetünk egyetlen embert sem, aki magyarnak vallja magát s becsületos szándékkal akar részt venni a jogainkért folytatott küzdelemben, akármilyen ritus szerint dicséri is az Istent. És amint nem lehet és nem szabad elvitatni valakinek azt a jogát, hogy egyéni súlyának megfelelő helyet foglaljon el a küzdők soraiban, csupán azért, mert mágnásnak született; éppen úgy helyt kell adni sorainkban azoknak is, akiknek világnézete talán ellentétes a mienkkel. Ezeknek csak annyit akarunk még ezuttal mondani:

Mindenki szívesen várt és szívesen látott tagja a Magyar Pártnak, aki kisebbségi jogainkért velünk együtt küzdeni akar, s nincs elzárva senki attól, hogy a párt keretein belül a maga felfogásának igyekezően érvényt szerezni. Ezt a felfogást azonban érvényesítse a maga helyén a Magyar Pártban, s ne kívülről igyekezzék sorainkat akaratlanul is megbontani.

És még egyet: Ma még nem ériünk rá világszemléleti szempontokat feszegetni. Hozzánk közelebb eső célkitűzéseink nem engednek időt elméleti vitatkozásokra. Mi első sorban magyarságunkat akarjuk megőrizni, magyarok akarunk maradni.

Védelmezni akarjuk anyanyelvünket, kulturánkat, mit esorbitatlan épségben akarunk örökbe hagyni utódainknak, a hogyan mi is örökbe kaptuk.

Vissza akarjuk állítani iskoláinkat és azokat tovább fejleszteni.

Főként pedig nem akarunk örökké másod- és harmad osztályú állampolgárok maradni, új hazánknak egyenjogú polgárai akarunk lenni.

Embereknél akarjuk magunkat érezni, szabad embereknek akik előtt legyünk bár intellektuális, vagy kézművesek, földművelők, vagy kereskedők, a boldogulás útja nyitva legyen.

Mi szeretnénk akarjuk hazánkat, de jogos kívánságunk, hogy a haza is szeressen bennünket!

Tisztelt Alakuló közgyűlés!

Magyar testvéreim! Rövid visszafilantást akartam vetni a közelmúltba s íme a szavak sodra már a jövő felé ragad s bár rapszódikus is a legközelebbi jövő programját, a legközelebbi feladatokat veti az önök szemébe. A felől, hogy a magyarság tömegei lélekben mögöttünk voltak-e akkor, amikor megkérdeztük nélkül képviselni merészkedünk önöket? már döntöttek azzal, hogy a titkári jelentést tudomásul vették.

Döntöttek arról is, hogy a jövőben velünk akarnak-e jönni? — akkor, amikor az országos Magyar Párt nagyváradi és biharmegyei tagozatának megalakítását szükségesnek nyilvánították.

A köszöneten túl, a magam személyét illetően bizalmukért; a köszöneten túl a központ illusztris kiküldötteinek, s vidéki magyar testvéreinknek áldozatkész megjelenéséért, most már csak egy van hátra.

Azt olvastam egyszer valahol, hogy a nagy tömegek pszichológiája nem szereti a hosszas okoskodást, megelégszik egy jelszóval, melyhez mindenki hozzáfűzi a maga kívánságait és reményeit.

Legyen ez a jelszó számunkra: a magyar egység; pontosabban a Romániában élő magyarok egysége. És legyen ez az egység minél teljesebb, legyen megbonthatatlan, mint egy sziklavár. És legyen minden ember ennek az egységnek egy-egy tüzes nyelvű apostola, tántoríthatatlan harcosa a gondolatnak és próféta, hirdetője egy jobb jövőnek.

Ez a Magyar párt útja, melyen önök is elindultak. Ez az az út, mely a magyar népkisebbséget jogai elismeréséhez s ezzel egy jobb jövőhöz elvezeti. Ez lesz az az út, melyen úgy hiszem önök is követni fognak s a melyről én letérni nem fogok soha. Az Isten engem úgy segíyen! (Hosszas lelkes éljenzés.)

Kocsán János indítványára, akit beszéde után lelkesen megtapsoltak, megválasztották alelnökül Pálfi Gyulácsy Irént, dr. Czegléd Miklóst, Hegedűs Nándort, Szabó Károlyt, Telegdy Józsefet és ifj. Tunyoghy Lajost. Főtákarul Peredy Györgyöt, titkárokat dr. Borbély Lajost, dr. Fehér Márton, Hili Lászlót, Kemény Bélát és Kővér Gusztávot, pénztárosul Hajdu Györgyöt, ellenőrökül Kelen Bélát és Tátray Sándort. Az országos központi intéző bizottság tagjaiul dr. Czifra Kálmánt és dr. Morvay Zsigmondot küldték ki.

A Magyar Párt nagyváradi választmánya ekkép alakult:

Dr. Adorján Emil, Anné Ödön, dr. Andriks József, Buday Tibor, dr. Barza Ferenc, Béres Károly, Beck Nándor, dr. Czifra Kálmán, Csermák János, Cser János, ifj. Cser János, Darabont Gyula, Flegmann Armin, Fráter Barnabás, Fráter Jenő, Fehér Jenő, dr. Fleischer Béla, dr. Faragó Viktor, Gróf

NAGY OCCASSIO!

15 Rövid ideig a raktáron levő árukból %engedményt ad!

RENAISSANCE S. A.

nagy áruháza, Regele Ferdinand 2.

1694

NYILTTÉR

Óvás!

Figyelemztetünk mindenkit, hogy cipőszükségletét semmiesetre se fedezze addig, míg az

„Amerika” cipőáruházai

a Holdas templom mellett fel nem kereste

Kitűnő minőség! Divalos formák! Olcsó árak!

Deczky-nél

készülnek a legszebb kivitelű estélyi cipők

24 óra alatt hozott anyagból is. Avram (Kossuth)-u. 2. udvar.

A legolcsóbb beszerzési forrás vászon, asztalnemű és szövetekben a

1329

Hajnal és Rózsa-cég

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) I.

Ujlakynál

Ujlakynál

Ujlakynál

Ujlakynál

Ujlakynál

Ujlakynál

Ujlakynál

Carmen

gyermek és iskola-

cipők

Bul. Reg. Ferdinand 4.

Végladás a „Hófehérke” áruházban Sas-palota Legfinomabb kötött áruak rendkívül olcsón vásárolhatók! 2 01

Megnyílt a legszebb váradi üzlet

Szombaton délután hat óra körül, mint megkapó színházi kép, leragadt egy világvárosi üzlet pompázó szépsége. Felhívták az ajtót, széttárták a függönyöket, hogy a sétálók megegyezzenek abban, hogy az új váradi üzlet, amit csak a kivételes és a mai gazdasági helyzetben hihetetlen áldozatkész hozhatott létre. Egy békeváradi kereskedő: Hollós Jenő nyitott új divatruket a Banca Frontiera volt helyiségeiben. Így a szimpla nem jelentene mást, mint egy friss üzleti vállalkozást. De attól túl kell nézni az efemer jelenségen, mert az új üzlet a város büszkesége, a váradi kereskedelmi életnek, csakugy, mint az öröndetes fejlődésű váradi iparnak. Ez a látványosság viszatükrozi Várad kereskedelmi életének lendületét, amelynek e gondterhes napok szeghetik szárnyát.

Hollós Jenő új üzletének megnyitása ünnepies keretek között történt. Megjelent a megnyitónál Regman Miklós prefektus, Karbu Romulusz a kereskedelmi iparkamara elnöke, dr. Vostiar János helyettes polgármester, a tanács Aural rendőrprefektus és még igen sokan a hatóságok vezetői és a város előkelőségei közt. A késő esti órákig egymást váltották a társaságok, amelyek meglepetés és elragadtatás hangján beszéltek a nem mindenki számára ismert váradi üzletéről. Hogy Budapest és Bukarestben nem igen van ilyen berendezésű üzlet, azzal még nem mondunk sokat. De világvárosok káprázatos üzletsoraiban nem találunk több iparművészeti értéket, fejlettebb stílus-késztséggel és modernebb ötletekkel megölt üzletenteriót.

A tulajdonos disztigált ízlése a román készletek Strauss Sándor budapesti műépítész tervei, és az egész új millió. És itt vannak dícséretesen nagy eredményei a váradi iparosoknak, ezek között elsősorban Bittenbinder szobrászmesternek. A valódi magyar fából készült etazserek, a belső és külső kirakatok, az egész helyiség ragyogó burkolata, a bútorok és tükrök, a körülfutó ballon, szóval minden faalkotmány az ő műve. Nem kell különös hozzátétel, hogy amit ez az asztalosmester itt produkált, az iparművészeti kiállításon is feltűnést keltett. Érthető, ha ennek az üzletnek minden nagyszerű meglepetésén túl, ez a külön szencziója. Egyéb, mint a mahagoni keretek között kiemelt nehéz gipsztukátor a francia és orosz festmények munkái a függönyöket, brokátszöveteket, a bútorhuzatokat Szolga Ferenc kárpitos állította elő, a tiszta kristályüveg-alkatrészek Grünwald üvegestől kerültek ki és végre az emeletnyi magasságba megalakított hatalmas cégtelep a Klein és Hammer címestől készült. A ragyogó villanyfelszerelés a Római és Szász cég teljesítménye.

Nézze meg a „Kölyök” filmet a Heyman Szinkörben, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken, rendes helyárok

Tatarescu hat millió lejért megvette a Brassói Lapokat?

A Cuvantul szenzációs leleplezése

A Cuvantul azt a szenzációs hírt közli, hogy Tatarescu kisebbségi államtitkár hat millió lejért megvette a Brassói Lapokat. A vétel historikuma — a Cuvantul szerint — az, hogy szeptember elején Tatarescu felségárulás gyanúja miatt (?) be akarta tiltani a brassói magyar sajtóorgánumot. Ekkor a lap kiadói felkeresték Tatarescut és írásban kötelezték magukat, hogy felhagynak kormányellenes magatartásukkal, ha viszont a kormány megígéri, hogy nem szünteti be a lapot.

A megegyezés létrejött. Kis idő múlva a brassói kiadók azt ajánlották Tatarescunak: vegye meg a Brassói Lapokat hat millió lejért. Az államtitkár bele-

ment az üzlébe és — ha hinni lehet a Cuvantulnak — a Brassói Lapok karácsonyig megszűnik; gazdái: Grünfeld és Kahána egy nagy magyar napilapot adnak ki Bukarestben.

Hogy aztán a Cuvantul-nak e híradása mennyire megbízható, arra jellemző az, hogy a bukaresti lap a „Brassói Lapok” két munkatársáról: Móritz Miklós dról és Willer József dról úgy ír, mint „izraelita nemzeti misszionáriusok”-ról, holott tudvalevő, hogy mindkettő izig-vérig árja eredetű. Az egyik Móritz Zsigmondnak, a nagy magyar íróknak öccse, a másik a hajdani lugosi polgármester, aki négy év előtt Várad magyar képviselőjelöltje volt.

Megbukott a francia kormány

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelenti a Havas Ügynökség: A kamara szombati esti ülésén 278 szavazattal 275 ellenében ellenében elvetette a kormány pénzügyi javaslatának ötödik szakaszát.

A szavazás után Painlevé miniszterelnök benyújtotta a kormány lemondását. Párisban nagy az izgalom.

Miért nem tartott előadást tegnap este a váradi színház

„Művészek” kik a román kulturát kompromitálják

Vasárnap este némán sötélt a novemberi éjszakába a váradi színház. A közönség érthetetlenül nézett az elnemult teatrumra, nem tudta mire vélni, hogy a szezon derekán, vasárnap este, amikor a városban egyébként sincs más attrakció, amely a közönség érdeklődését elvonná, a színház nem tart előadást. Hamarosan kiderült, hogy a színházban azért van csönd, mert a vasárnapra hirdetett Protopopescu színtársulat nyomtalanul eltűnt a városból és a magyar színtársulatnak ez olyan későn jutott tudomására, hogy már nem volt módjában előadást tartani. A Protopopescu társulatot, amely négy-öt közepes bukaresti színészből állt, három előadásra szerződtek a váradi impresszáriók. A kultuszminisztérium természetesen megadta a koncessziót és péntek este tartotta a társulat első előadását zúfolt ház előtt. Az előadás nivóját legjobban jellemzi, hogy a telt színház román publikumának felháborodását Protopopescu ur úgy akarta kiparizni, hogy a színpadra hozatta a színház zongoráját, annak zárát feltörtette és zongorakíséret mellett kuplékat adott elő. Szombaton este már nem volt egyáltalán közönség az előadás. A társulat így minden jel szerint szegényében hagyta el észrevétlenül a várost.

Ez az objektív tény. Ezért nem volt előadás vasárnap este a színházban. Protopopescu urék kudarcából újból szönyegre kerül a vendég szereplő társulatok ügye. Nehogy félreértés legyen, kijelentjük, hogy egy Bulandra, Nottara, Agopina Mocri, Maria Filoti, Manolescu vendégjátéka a nem román közönség számára is rendkívüli élményt jelent.

Előkelő román urak, közhivatalnokok, tanárok véleményét tolmá-

csoljuk, amikor közöljük, hogy Protopopescu urék csak kompromitálták a román kulturát és nem egyéb az idehozataluk, mint felesleges váradi impresszáriók üzleti kísérlete.

A vasárnapi sajnálatos esettel kapcsolatban Bucico Coriolán polgármester, aki maga is csak a színházban értesült az előadás elmaradásáról, munkatársunk előtt kijelentette, hogy felterjesztést intéz a miniszterhez és kéri fogja, hogy az ilyen alkalmi társulatoknak, amelyek a román kulturát csak kompromitálják, ne adjon koncessziót.

Gróf László színigazgató, akit anyagi pusztulással fenyeget a mai helyzet, a Protopopescu esettel kapcsolatban beadványt intézett a színiügyi bizottsághoz, amelyben újból kérelmezi a vendégtársulatok fellépésének rendezését, mert a mai körülmények közt képtelen a színház vezetése.

Megkezdte a Ciordas-bünper tárgyalását a nagyváradi Tábla

Ma délelőtt kezdték meg a váradi Táblán az ugynevezett belényesi gyilkosság bünperének fellebbviteli tárgyalását.

Emlékeztet, hogy a váradi törvényszék ez év nyarán elítelte Magos József budapesti tőzsdeügynököt, aki ellen az volt a vád, hogy 1919 tavaszán részt vett Ciordas János dr és Bolcas Miklós dr belényesi ügyvédek meggyilkolásában. Ugyanakkor elítélte még a törvényszék Sachs Henrik lonkai tisztviselőt egy évre, azon a címen, hogy az 1918-as forradalom belényes környéki véres excessusainak egyik előidézője volt. E monstre-

Sztrájk a Léderer és Kálmán gyárban

A Léderer és Kálmán-féle Szeszgyár és gőzmalom munkásai folyó hó 21-én sztrájkba állottak. A munkabeszüntetés előtt hosszas tárgyalások folytak a gyár igazgatósága és munkásai között, amely azért hiúsult meg, mert a munkások bizalmi emberei, valamint a szakszervezet képviselője a végletekig ragaszkodtak azon feltételhez, hogy a jövőben munkásokat a gyár csak a szakszervezet útján alkalmazhat. — Tekintettel arra, hogy a munkások ezen kifejezetten hatalmi kérdés által lehetetlennek tették volna a gyár vezetésének, hogy megfelelő helyekre általa megfelelően talált szervezett munkásokat alkalmazzon és annak teljesítése által kiszolgáltatva volna magát a szakszervezet által delegált munkásoknak, a követelés teljesíthető nem volt. A munkások olyan nagy súlyt helyeztek ezen a törvény és a munkaszabadság elvébe ütköző kívánságuk teljesítésére, hogy annak fejében hajlandók lettek volna bérigényüket csökkenteni és a mai munkaidőbeosztást is fenntartani. — Viszont a gyár igazgatósága, csak hogy munkásaival tovább békében dolgozhassék, készséggel nyilatkozott fejenként 1,000 lej rendkívüli segélyt nyújtani és a munkabeszállítás kérdését is revisió alá venni, az esetre, ha a munkások eltekintenek a mai gazdasági viszonyok között lehetetlen követelésüktől, mert a gyár igazgatósága a vezetést kezéből ki nem adhatja. — Ezen előzmények után tört ki a sztrájk, azonban a gyár üzeme új munkásokkal zavartalanul folyik.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 235—

BERLIN . . . 12345 PARIS 201250
NEW-YORK 51850 PRAGA 153750
LONDON . . . 251330 B.PEST . . . 7270
BÉCS . . . 73075

Nagyváradi árfolyamok

Magyar korona	327—	áru	330 pénz
Dollár	21750	„	21775
Cseh korona	644	„	646
Svájc frank	4205	„	4210
Oszták shilling	3080	„	3090
Francia frank	865	„	870
Angol font	1058	„	1060
Lira	870	„	875

* El ne mulassza megnézni a „Heyman Szinkörben” Jackie Coogant, Chaplint és Ziggottot kedden, szerdán, csütörtökön, vagy pénteken.

HEYMAN-SZINKÖR

Kedd, szerda, csütörtökön és
pénteken
Jackie Coogan és Chaplin
felléptével

A kölyök

és egy kétfelvonásos
ZIGOTTO-vígjáték.

Jön

Jön

Japán sziget kincse.

Női kabátot

most
most
most

vásároljon

a választék nagy

sok pénzt takarít meg

HEVESI divatru-
házában 1605

Jorga Miklós (Zöldfa-ut. 8.)

MEGNYILT
utonnan a

8981

Leikovits Herman
Rekord kalapgyár

cipő, kalap, fehérnemű-üzlete

Str. Nic. Jorga (v. Zöldfa-utca)
Komlós-ház

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Uj egészségügyi üzlet!

HYGIEA
LEITNER LAJOS

Str. Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 13.

Orvosi műszerek, sérvkötések, haskö-
tések, gummiharisnyák, betegápolási cik-
kek és illatszerek nagy választékban.

Divatr. díkölök

nagyon olcsón a

FARKAS áruházban,

Jorga Miklós (Zöldfa-utca) 5. 1881

Babafelcsik megérkeztek

Babafelcsik, porcellánok művészies
javítása

Legolcsóbban

vásárolhat

mindenki nagybani árakban

Uveget, — porcellánt,
Lámpát, — kőedényt,
Fayencet, — majolikát,
Zománczott főzőedényt,
Berndorffy alpakkát,
Demjont,
Ajándéktárgyakat,
Konyhai felszerelést,
Tábla, — ablaküveget

KOMLÓS Testvérek

gyári raktár, nagykeres-
kedés Oradea-Mare-Nagy-
várad Jorga M. (Zöldfa-
utca 13. szám

Telefon 3-72.

Ezeregy

gondtól szabadul
meg, ha

szükségletet a
legkedvezőbb

Rézfelftztési feltételek mellett a
Reklam férfiruha-üzletben

szerzi be. Stern és Grossmann Sas-passage 133.

Bőrkabát, mikádók, felöltők és sportruhákban óriási választék van.

Színház

HETI MŰSOR:

Kedd este: Kis gróf operett, B
bérletben Pálfi Olga vendéglé-
tével. Sorozatszám 59.

Szerda este: Bródy emlékün-
nep, báró Hatvani Lajos felolvasá-
sa, utána Lyon Lea dráma, bérle-
ten kívül. Sorozat szám 54.

Csütörtök: Imádom vigjáték uj-
donság (kivétel) B bérlet. Soroz-
zat szám 61.

Péntek: Román előadás.

Szombat délután fél 4 órakor:
Kis huncut, operett ujdonság, ol-
csó helyárakkal. Sorozat szám 63.

Szombat este: Yus-Hi operett
bemutató. Bérleten kívül. Sorozat
szám 64.

Vasárnap délután fél 3-kor: Cse-
regyerekek operett, mérsékeit
helyárakkal. Sorozat szám 65.

Vasárnap délután fél 6-kor:
Csodaszarvas drámai ujdonság.
Mérsékelt helyárakkal. Sorozat
szám 66.

Vasárnap este: Yus-Hi operett
ujdonság másodsor. Sorozat
szám 67.

Hétfő: Yus-Hi operett ujdonság
harmadsor A bérlet. Sorozat
szám 68.

Kedd: Yus-Hi operett ujdonság
negyedsor. B bérlet. Sorozat
szám 69.

— Pálfi Oli a Kis gróf-ban. Ked-
den este mutatkozik be Nagyvá-
rad közönségének Pálfi Oli szub-
ret primadonna, aki a Kis gróf fő-
szerepét fogja játszani. A nagyon
tehetséges, szép hangú és elegáns
táncudással rendelkező művész-
nő fellépését nagy érdeklődéssel
várja a közönség, mert Pálfi Olival
egy sokat ígérő magyar színésznő
indul el a művészi pályán. A Kis
gróf többi szerepeiben T. Pogány
Janka, Simon Évi, Tompos, Heté-
nyi, Madas, Sós és Stoll lépnek
fel. A keddi előadás B bérletben
megy.

— Hatvani Lajos felolvasása,
Lyon Lea. Szerda este nagy kul-
túreseménye lesz a színháznak és
a város közönségének a Bródy
emlékünnepe, amelynek műsorán
báró Hatvani Lajos felolvasása és
Bródy leghatásosabb drámájának
a Lyon Leának előadása szerepel.
Hatvani Lajos báró a legnagyobb
ismerője az új magyar irodalom-
nak, nyugateurópai látószögből
ítéli meg a magyar irodalom hely-
ét az emberi előrehaladás harcá-
ba. Eppen ezért Hatvani Lajos elő-
adása irodalomtörténeti jelentő-
ségű, mert Bródy Sándort az ő elő-
adásán keresztül ismerheti meg
csak igazán és értékelheti méltó
módon a nagyvárad közönség. —
Lyon Lea előadása méltó módon
illeszkedik be az ünnepély kere-
teibe, mert a szereplő művészek
tudásuk legjavával fognak hódolni
az elhunyt nagy magyar írónak.
Lyon Lea főszerepeit L. Hollós Ju-
ci, Benes Ilona, Lengyel, Darvas,
Tompá, Stoll, Sós és Bereng ját-
szák. A Bródy emlékünnepe bérle-
ten kívül megy.

ARTHUR KEPES ARTHUR

Jorga (Zöldfa)-utca 5.

(Leitner mellett) Óra és ékszer javítások a legolcsóbban
Olcsó óra és ékszer Gondos munka Rendszeres a pontos
árusítás címre! 2177

MOZI

MOZISZÍNHÁZAK MŰSORA:

— Ma utoljára a Gáncsnél-
küli kalandor. Az Apolló szen-
zációs drámája, mely a világ-
kalandorok élet-halál harcát
mutatja be a gyors meggazda-
godásért, ma 5, 7 és 9 órás elő-
adásokon kerül utoljára szín-
re. Égő petróleum-források! Világhírű szereplők! Kedden
egy gyönyörű társadalmi drá-
ma. Egyszer minden asszony ...
egy szerencsétlen kijátszott
asszony megható története ke-
rül bemutatásra. Főszereplők:
Virginia Vally és Lloyd Hug-
hes.

— Pola Negri a kétségtele-
nül legnagyobb sikerű filmszínész-
nő játsza a címszerepet Bíró
Lajos és Lengyel Menyhért
Lubisch Ernő által megfilme-
sített szindarabjában a „Cár-
nő“-ben, melyet ma mutat be a
Dorian-filmszínház. A szerel-
mes gárdatiszt szerepében a
nagyszerű Rod la Rocque, a
kancellár szerepében pedig a
kiváló Adolph Menjou brilli-
roznak. Az előadások 5, 7 és 9
órákor kezdődnek. Szabadje-
gyek és kedvezményes jegyek
a mai napon nem érvényesek.
Jön a „Taxasi farmer“ Georg
Kaiser regénye.

HEYMAN-SZINKÖR

Előadások kezdete hétköznap 5,
7 és 9 órákor. — Vasárnap és ün-
nepnap 3, 5, 7, 9 órákor. — Elővé-
teli pénztár délelőtt 10-től 1-ig.

HETI MŰSOR

Hétfőn 5, 7 és 9 órákor: a Ki-
rály és a kis leányok Luciano Al-
bertinivel.

Kedd 5, 7 és 9 órákor: a Kölyök
Jackie Coogan és Chaplinnal a fő-
szerepben. Előtte egy 2 felvonásos
kacagtató Zigotto film.

Szerda 5, 7 és 9 órákor: a Kö-
lyök, Jackie Coogan és Chaplinnal
a főszerepben. Előtte egy 2 felvo-
násos kacagtató Zigotto film.

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor: a
Kölyök Jackie Coogan és Chaplin-
nal a főszerepben. Előtte egy 2
felvonásos kacagtató Zigotto film.

Péntek 5, 7 és 9 órákor: a Kö-
lyök, Jackie Coogan és Chaplinnal
a főszerepben. Előtte egy 2 felvo-
násos kacagtató Zigotto film.

— Jackie Coogan, Chaplin
Zigotto. E három név visel-
tője bámulatba ejteni ked-
dén, csütörtökön és pé-
nteken a Heyman Szinkör köz-
ségét. E három filmteljesítmény
egyszerre való felléptet-
és nagy áldozatába került az ig-
gatoságnak, mégis, hogy a köz-
önség igénye minden tekintet-
ben ki legyen elégítve, vetít-
re kerül a „Kölyök“ film, me-
ben Jackie Coogan és Chap-
lin először játszanak együtt ma-
tható és kacagtató jelenetekben.
A „Kölyök“ film az egész
világon Páris, Berlin, Lom-
Bécs, Budapest és Bukare-
stben hónapokig volt a mozi-
színházak műsorán, épe-
ezért itt is négy napon kere-
tül lesz látható a „Kölyök“
film, melyet Nagyvárad köz-
ségének okvetlen meg-
nézni. Az előadások mind-
nap 5, 7 és 9 órákor kezdőd-
és rendes helyárak mellett le-
nek megtarítva. A két felvo-
násos „Zigotto“ kép külön-
szenzációja lesz ezeknek az elő-
adásoknak, mivel egy teljesen
itt még nem látott „Zigotto“
filmet vetítenek le a „Kölyök“
filmmel együtt.

— Király és a kis leányok
nagy sikerű vígjáték, melynek
főszerepét a bravuros Lu-
ciano Albertini filmműve-
játsza, két napon keresztül bá-
mulatba ejtette a Heyman
Szinkör nézőközönségét, ma
minden előadáson zsúfolásig
megtöltötte a színházat.
nagyszerű filmet ma vetít
utoljára a Heyman Szinkörben
5, 7 és 9 órai előadásokban.

Elegáns nő AGI crémet használ

Ebédülő szőnyeg

Argaman

sürgősen eladó

STERNBERGNEI

„Zeppelin“ kályhaezüst!

a háziasszonyok kedvence, mert
teljesen szagtalan és tűzálló.

Gyári lerakat

Schönzweig és Beer

festék kereskedőknél, Str. Avram
Iancu 13.

Apolló mozgószínház

Hétfőn utoljára

Gáncs nélküli kalandor

Szenzációs dráma napjainkból 8 felvonásban.

Kedden premier

Egyszer minden asszony...

Nagy társadalmi dráma 7 felvonásban.

Főszereplők: Virginia Vally és Lloyd Hughes.

HIREK**Ma**

hétfő este 9 órakor
Filharmonikus
Concert
 a Kath. Körben.

**Hindu énekesek
budapesti sikere**

Tegnap este léptek fel Budapesti Vigadó hangversenytérképében a világszerte hallatlan sikert ért hindu énekesek: Maheboob és Mushefi khán. Budapest koncertjükhöz elragadtatással ünnepelte az exotikus művészeket, akik mint Rabindranat Tagore a hindu irodalmat, úgy ők a hindu zenét hozták a bámuló európa elé. Pesti hangversenyükön, amelyet párisi, londoni, berlini és genfi koncertek előztek meg, — új hindu, szanszkrit és perzsa dolgokat adtak elő. A misztikus mélységű, megrázóan ható énekeket eredeti hangszereiken, az Európában ismeretlen sitaron, tabalán és ősi veenán kísérik. A két hindu művész a mahadzsza udvarának tagja.

A hindu énekesek november 20-án tartják egyetlen hangversenyüket Nagyváradon a Katholikus Körben. A koncert egyeit a Hegedüs Hirlapiroda szervezte.

Mit végzett a polgármester
 Bukarestben. Szombaton délután érkezett vissza Nagyváradra dr. Lucio Coriolán polgármester, aki prefektus társaságában csaknem egy hétig tartózkodott Bukarestben. Utjának eredményéről a polgármester a következőket mondta az Estilap számára:

— Elsősorban is a közigazgatási reform végrehajtása tárgyában folytattunk tárgyalásokat a belügyminisztériumban. Hasonlóan szóba került a jövő évi költségvetés és ezzel egyúttal a póthitelek ügye is. Tárgyalásokat folytat-

tam ezenkívül a vásárcsarnok fölépítése és a Banca Nationala által nyújtandó 10 milliós kölcsön ügyében is. Általában a legjobb impressziókkal távoztunk Bukarestből, ahol az illetékes faktorkok teljes meértéssel fogadták összes előterjesztéseinket.

Kinos incidens egy váradi futball-mérkőzésen

A futball-bíró és dr Pelle János afférja

Tegnap délután a Károly trónörökös pályán került eldöntésre a NAC—Egyetértés bajnoki meccs, mely azonban a második félidő közepétől kellemetlen botrányba fulladt.

Már 4:0-ra állott a mérkőzés a NAC javára, amikor az egyik pályában helyet foglaló dr Pelle János meglehetősen hangos, bár ártatlan megjegyzést tett Pásztor Jenő bírónak egy állítólagos téves ítéletére. Váratlan izgalom keletkezett erre, s a túlfőtöt atmoszférában Pásztor bíró kijelentette, hogy csak az esetben hajlandó a mérkőzést tovább vezetni, ha Pelle János dr elhagyja a pálya területét. Miután pedig dr Pelle János nem nagy hajlandóságot mutatott az eltávozásra, Pásztor Jenő rövid várakozás után lefújta a mérkőzést.

Nem csak nálunk vált sajnós megrögzött, de általánosan elfogadott szokássá, hogy a közönség tetszését, vagy nem tetszését a mérkőzések alkalmával hangos közbeszólásokkal, néha gunyos, néha tréfás megjegyzésekkel, nem ritkán pedig éles kitérővel juttatja kifejezésre.

Hogy helyes-e ez a szokás vagy sem, annak elbírálása más lapra tartozik. De bizonyos, hogy az egész világon elterjedt és a délamerikai fazedákon épp úgy hurráznak és kiabálnak a sport fanatikusai, mint a szalontai NSC, vagy mondjuk az élesdi sportkedvelők mérkőzésein. Tehát a bíró meglepő szigorral járt el, mert a kritikát elnémitani a bírónak nincs joga. De feltéve, hogy alapot talál a közönség leintésére és kivételt tenni nem

* Külföld- és belföldre utazók figyelmébe ajánljuk, hogy hálókocsi és vasúti jegy megváltásáról a Hegedüs Hirlapirodában gondoskodjanak. Telefon 458.

* A pesti MTK győzelme az FTC fölött. Budapesti tudósítónk táviratozza: Tegnap zajlott le a magyar football derby, amely izgalmas mérkőzés után 1:0 eredménnyel végződött az MTK javára.

* Megjött az új postaigazgató. A nagyváradi posta és táviratigazgatóság vezetésével megbízott vezérfelügyelő, Ilie Jonescu volt kolozsvári postaigazgató hétfőn hajnalban érkezett Nagyváradra és kedden reggel veszi át hivatalát Marini postaigazgató e hét folyamán foglalja el állását Csernovitzban.

lenfelét. Ezzel megtörtént az az eddig még példátlan és a váradi sport történetében egyedülálló eset, hogy a Törekvés 41 adott góllal, — anélkül, hogy egyetlen egyet is kapott volna — került az őszi bajnoki lista élére.

DORIAN
Filmszínház

Szabadjegyek és kedvezményes jegyek ma nem érvényesek.

* Baranyay Jolán hangversenye. A nagyváradi zenei életnek nagy eseménye lesz november 28-án este 9 órai kezdettel a Katholikus Kör nagytermében Baranyay Jolán hangversenyez. Szinte természetes, hogy a hangverseny iránt meleg az érdeklődés, hiszen Baranyay Jolán művészetének nagyon sok csodálója van Váradon. Az énekszámokat Mandel Ilonka fogja zongorán kísélni, aki ebben szintén páratlan Nagyváradon. Jegyeket a Hegedüs Hirlapirodában lehet kapni.

* Kötött mellények, szettelek, hósapkák, keztyűk, harisnyák, uri és női divatcikkék olcsó árban, Özv. Stern Rezsóné áruházában. Str. Avram Jancu 16. (volt Kossuth-u.) Derby cipőgyárral szemben.

**Fluerás újabb tárgyalásai
a váradi munkássággal****A községi választások és a szocialista párt**

Mint ismeretes, a nagyváradi szervezett munkásság politikailag nem egységes és a munkásság egy tekintélyes része a londoni internacionale irányelvei alapján működik. A pártnak ez a frakciója vasárnap délután megbeszélést tartott, amelyről az alábbi hivatalos kommunikét adták ki:

A londoni internacionalehoz tartozó Romániai Szocialista Pártok Föderációjának képviselőtében Fluerás János erdélyi pártelnök és Pirovsky Károly párttitkár két napig tartó tanácskozásokat folytattak a nagyváradi szociáldemokrata munkásság vezetőivel a nagyváradi és biharmegyei szocialista pártszervezeteknek intenzívebb kiépítéséről és a községi választásoknak előkészítési munkálatairól. A tanácskozásokon a központi kiküldöttek teljes részletességgel ismertették az ország politikai és gazdasági helyzetét, rámutatva azoknak tarthatatlanságára és ezzel kapcsolatban megjelölték azokat a módokat és feladatokat,

melyeket a szocialista munkásságnak még áldozatok árán is teljesítenie kell a munkásság politikai és gazdasági elnyomásának megszüntetése érdekében. A nagyváradi szociáldemokrata munkásság jelenleg vezetői helyeslőleg veszik tudomásul a központi kiküldöttek jelentéseit és elfogadják utmutatásait a jövő teendőise. A továbbiakban a Szocialista Pártok Föderációjának határozata értelmében letárgyalták a községi választásokban való részvétel módjait és a követendő taktikát. E határozat értelmében

a szocialista párt hajlandó a választások sikere érdekében együttműködni a demokratikus el

A választások előkészítésére és a polgári politikai pártokkal való tárgyalások felvételére egy bizottság küldetett ki.

A határozat értelmében a szociáldemokrata párt a közeljövőben megkezdí szervezési munkálatait úgy Nagyváradon, mint a megyében.

Megnyílt a Kollós ujonnan berendezett uri divatüzlete a szezon legújabb divatszennzációival leaszolidabb árakkal.

Olcsó karácsonyi vásár

2011

1 pár női harisnya minden színben 22 lej
1 pár férfi sokni kötött 17 "
1 pár férfi sokni jöget imit. 33 "
1 drb. reformnadrág — 45 "
1 drb. női gyapjú mellény 395 "
1 drb. női ruha — 250 lejtől
3 drb. jó vászonsebkendő — 35 lej
1 drb. gyermeksapka téli 18 lejtől
1 drb. angol szappan 5 lej, nagy 9 lej

Gyermekharisnya, szvetterek, trikók előnyös árban

Vidéki rendelés postán, utánvét mellett. Meg nem felelőért a pénzt visszaadjuk. Kereskedőknek nagybani vételnél árengedmény

Klein Sándor és Társa
Oradea-Mare, Str. Ciorogariu 1.

Ruhákat legolcsóbban fesi, tisztít
gallérokat és kézelőket legszebben mos és vasal 1849

SZABÓ LÁSZLÓ

Str. Take Ionescu (Körös-utca) 1.
Fiók: Bazárépület, Bul. Reg. Ferdinand

Nagymennyiségű ablak- és tüköruveg érkezett, 2122
melynek kartellen kívüli elárúsítása megkezdődött.

Frenczel Str. Vlahuta Sz. János-utca 44

Feltűnő szép ruhadísz géphímzés, gépaljurozás
gyorsan és olcsón készül Vlahuta Szt. János-utca 29

FEST! TISZTIT! Kalinovcsán Zöldia-passage 61. MOS! 1440 VASAL!

Rövid, kitűnő hangú ZONGORA 35 ezer leiert STERNBERG-nél

Lóhúzásra alkalmas szekerek
vasalt és vasalatlan állapotban kaphatók 1342

Rein Marcell
Faáru és Butorgyárban
Str. 20 Aprilie No. 44

* Sehol nem létező ily olcsó kották csak a Hegedüs Hirlapirodában.

APRÓ HIRDETÉSEK

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk — Minden szó hirdetési ára 4 lei. — Vastagabb betűvel 8 lei. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lei. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse

Állást keresőknek 50% engedményt ad az ESTILAP

LEVELEZÉS

FIATAL leány korrekt uriember barátságát keresi, ki feltétlenül bőkezűleg támogatná. Levelet „Nem ösmerem az életet” jelíggel a Hegedüs Hirlapirodába. 156

HÖLGYEK, akik még nem ismerik saját anyagi érdekükben ismerjék meg Mária királyné (Bémer) téren Kertész Reclam áruházát, mert divat kabát, ruha szövetekben, selymekben, vászon, damaszt ágy és asztalmentékben a legolcsóbb bevásárlási forrás. 1710

Gyermekkoszik Székénél, Piata Unirii 16.

LAKÁS

FIATALEMBER kvartélyt keres. Cím: Hegedüs Hirlapirodába kér. 141

ALKALMAZÁS

ZENEMŰ kölcsönkönyvtár vezetésére zongorázni tudó feltétlenül intelligens leányt felvesz a Hegedüs Hirlapiroda. Ajánlatot levélben „Zeneműkölcsönkönyvtár” jelíggel kérünk. 97

EGY középkori nő házvezetőnői állást keres (kitűnően tud főzni) magános urnál vagy főzőnőnek ajánlkozik gyermekével. Eminescu (Ezredévi) Emléktér 22. Dr. Sebestyennél. 83

RAKTARNOKNAK, pénzbeszedőnek vagy irodaszolgáknak ajánlkozik megbízható tisztességes ember. Cím: a Hegedüs Hirlapirodába kér. 106

FATISZTVISELŐNEK vagy gazdásznak kiválóan alkalmas angol öltöny (uj) két nadrággal eladó. Balog, Vulcan József (Nagy Sándor) utca 6. 151

PERFECT német gyors és gépirónót felveszek. Ajánlatot Hegedüs Hirlapirodába „Gyorsírás” jelíggel alatti kérek. 162

INTELLIGENS nő idősebb házaspárhoz ajánlkozik, esetleg gyermek mellé. Főzni, varrni tud. Cím: Jurka trafik, Mária királyné (Bémer) tér. 157

MINDENES fiatal jobb nő, főzni tud, csakis uriházhoz ajánlkozik. Cím: Oláry Sándornál, Consanziana (Erzsébetliget) utca. (Uj sportpálya mellett.) 157

JÓ házból való fiút kifutónak felvesz Ujlaky. 159

JOBB izr. leány intelligens orth. családnál, gyermekek mellé v. idősebb urinnal mellé társalkodónőnek ajánlkozik. Cím: Hegedüs Hirlapirodában. 137

RÖVIDARU szakmában jártas fiatal segédet azonnali belépésre felvesz Hirschhorn Márton Cluj, Piata Mihail Viteazul. Szombaton zárva. 132

ADÁS-VÉTEL

MAKULATURA papir nagy tételben kapható a Hegedüs Hirlapirodában. 898

GARDONYI Géza: Bor című színművét megvételre keresem. Cím: a Hegedüs Hirlapirodában. 57

FERENCZI Árpád: Andrejevna Nádja forradalma című könyvet megvételre keresem. Cím: a Hegedüs Hirlapirodában. 92

KAFFKA Margit: Hengyaboly című könyvét megvételre keresem. Cím: a Hegedüs Hirlapirodában. 105

ELADÓ több magán- és bérházak. Város szép utcáján telkek 110,000-tól feljebb. Szőlők, föld birtokok. Tománénál 9—12-ig 3—6-ig Tace Ionescu (Körös) utca 21. szám. 2136

UGORKA ecetes és vizes nagyobb mennyiségben kapható. Cím: a kiadóban. 139

JÓKAI Móról: Egy az Isten című könyvet megvételre keresem. Cím: Hegedüs Hirlapirodában. 138

OBOA iskola alig használt eladó. Cím: Hegedüs Hirlapirodában. 89

SZÖRME ujdonságok Leichner-nél, Ciorogariu püspök (Uri) utca 4. szám. 1852

VILAGOS műhelyhelyiség kiadó értekezhetni Székely perzsaszöveg készítőnél. Pictorul Grigorescu (Mészáros) utca 4. 160

KIADÓK üzlethelyiségek, hozzártartozó modern lakásokkal és pékműhely 2 nagy kemencével, modern lakással, Nicolae Jorga (Zöldia) utcán és Saguna (Kapusinus) utcán 1926 májusra. Értekezhetni dr. Bock ügyvédnél, Vulcan József (Nagy Sándor) utca 17. 153

FAVAGAST vállalatok körülrészszel. Cím: Moldova (Kálvária) utca 6. Hentes üzlet. Kupka. 154

KIADÓ 2 üzlet fűszer és ital-mérési joggal, 30.000 lei havonta. 24 óra alatti átadó. Tománénál, Tace Ionescu (Körös) utca 21. 2136

GYÖNYÖRŰ Kelim függöny sztorral eladó. Take Ionescu (Körös) utca 15. földszint 2. 155

600 m/m-es átmérőjű gyalu gép és egy körfűrész asztallal és tengellyel aladó Rein Marcell faáru és butorgyárban, Oradea-Mare, 20. Aprilie (Kolozsvári) utca 44. Telefon 615. 143

KÜLÖNFÉLÉK

JÓFORGALMU cipőüzlethez 150.000 leiel társ kerestetik. Megfelelő fedezet. Cím: a kiadóban. 146

40 ezer leuval társat keresek magasan jövedelmező üzlethez. Cimeket „40 ezer” jelíggel a kiadóba kérek. 161

Nagy paprikakiadás

Str. Caragiale (v. Nydrfa-u.) 4. Szeged Villamos megállóhely. Tel. 65

Mai árjegyzékem a következők szerint:
Szegedi I-a édesnemes 122.
Szegedi II-a édes 110.
Szegedi télédés 105.
Szegedi I-a rózsza 90.
Szegedi II-a rózsza 75.

Tisztelettel
Zuckermann Salamon.

Szücs- és Szörme
árut legolcsóbban mindig kivitelben

Andrássyné
szerezheti be.
Str. Vlahuta (Szt. János-utca 6.)

Mindenemű lakatos munká
jutányosan vállal

Gáspár László
Mosoiu (Kert-utca)

Értesítem a cipész és csizmadia urakat, hogy üzletem cipőfelsőrész-készítő műhellyel kibővítettem, úgy hozom mint saját anyagokból felsőrészeket legolcsóbban, pontosabban készítek. Kérem szíves pártfogásukat.
Katz Izsák
bőrkereskedő
Str. Alexandrii (Teleky Ór-utca sarok.)
Tanuló fiú és leány felsőrész készítéshez felvételt

A nagypiaci GRANARIA Áruraktárba
Mosse-hirdetés. 22

több vagon ~~árura~~ érkezett, amely 4, 6, 8 és 12 leiert lesz 10 kilónál feljebb elárúsítva. Az elárúsítás ma hétfőn 23-án kezdődik.

14 éve fennálló jól bevezetett üzlethez 200—300 ezer leiel társ kerestetik

Cím: a Hegedüs hirlapirodában 2195

Sonnenfeld Adolf-nyomda